

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 56. — ŠTEV. 56.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 9, 1933. — ČETRTEK, 9. MARCHA 1933

TELEFON: Chelsea 3-3878
VOLUME XLI — LETNIK XLI

PREDSEDNIK F. D. ROOSEVELT PRED KONGRESOM

OD KONGRESA BO ZAHTEVAL TAKO POLNOMOČ, KAKRŠNE NI IMEL ŠE NOBEN PREDSEDNIK

Novi predsednik je napravil na časniške poročevalce vtič moža, ki ve, kaj hoče. — Stroške za zvezno gospodarstvo bo zmanjšal na vseh koncih in kraji. — Zasilnega denarja ne bo, pač bodo pa izdani novi bankovci. — Vojnim veteranom bo najbrž zmanjšana penzija.

WASHINGTON, D. C., 8. marca. — Narodni bančni praznik, ki se ima končati jutri zvečer, bo najbrž podaljšan za nedoločen čas. Do tega sklepa je prišel predsednik Roosevelt nocoj, ko se je posvetoval s kongresnimi voditelji.

Zvezna vlada namerava izdati za dve milijardi dolarjev novih bankovcev. Zasilnega denarja najbrž ne bo, ker bi povzročil preveliko zmedo. Roosevelt namerava tudi vobodoči ostati finančni diktator ter hoče uvesti splošno in temeljito bančno reformo.

WASHINGTON, D. C., 8. marca. — Ko se bo jutri sestal 73. kongres, bo zahteval novi predsednik Franklin D. Roosevelt izredne polnomoči, ki so potrebne za odpravo sedanje bančne krize in za temeljito zmanjšanje vladnih izdatkov.

Take oblasti, kot jo bo zahteval Roosevelt zase, ni imel dosedaj še noben ameriški predsednik. Od kongresa bo skušal dobiti vso oblast, ki mu jo dovoljuje ameriška ustava.

Danes so bili pri Rooseveltu časniški poročevalci. Vsi se strinjajo v mnenju, da je napravil nanje vtič moža, ki ve, kaj hoče.

V poslanici, katera bo najbrž jutri, najkasneje pa v petek, prečitana pred kongresom, bo zahteval predsednik zadostna pooblastila za izvedbo upravne reforme. Upravne stroške je treba tako znižati, da bodo pokriti z dohodki. V rešitvi tega problema vidi ključ za izboljšanje vsega narodnega kredita.

Veteranom bodo najbrž zmanjšane penzije; vladnim uslužbencem bodo skrčene plače.

Na špekulante z zlatom bo izvedla vlada močan pritisk. Iz precej zanesljivega vira se je izvedlo, da bodo imena vseh onih objavljeni, ki so vzeli meseča februarja zlato iz bank. Objavi se lahko izognemo, ako ga vrnejo do 13. marca.

Poslanica, ki jo bo naslovil predsednik na kongres, bo vsebovala sledeče točke:

— Predsednik naj dobi za dobo nekaj tednov neomejeno polnomoč v vseh finančnih zadevanjih.

Zvezno upravo je treba reorganizirati, da se omogoči skrčenje proračuna.

Ameriško bančno poslovanje mora biti reorganizirano na narodni podlagi.

Vse nezanesljive banke je treba odpraviti.

Zasilnega denarja ne bo, pač naj pa vlada izda nove bankovce.

Medtem se pa zbira kongres, posebno kar se tiče demokratov, solidno za predsednikom. Vsopovod se opaža duh sodelovanja, in upati je, da bo vsak predsednik predlog brezpogojno in brez vsakega odporu sprejet.

Predsednik Roosevelt bo posvetil vso skrb uravnavi proračuna ter skušal enkrat za vselej napraviti konec primanjkljajem.

Državne tiskarne obratujejo noč in dan in tiskajo nove bankovce. Zaenkrat tiskajo bankovce po pet in deset dolarjev.

Zadnje dni se je zelo razširila agitacija, da bi vlašča prevzela odgovornost za vse bančne vloge. To bi bil zelo tvegan poskus, katerega predsednik Roosevelt ni še natančno proučil.

Danes je obiskal predsednik Roosevelt bivšega sodnika najvišjega sodišča Wendella Holmesa, ki je praznoval svoj 92. rojstni dan. Pri njem je bil skoro celo uro.

Rusija zavrnila vabilo Lige narodov

COL. ROOSEVELT JE ODSTOPIL

Governer Filipinskega otočja Theodore Roosevelt je odstopil. — Njegovo mesto bo zavzel dosedanji podgovernor.

Washington, D. C., 8. marca. — Predsednik Roosevelt je sprejel resignacijo governerja Filipinskega otočja, col. Theodore Roosevelt, ki je sorodnik predsednika Roosevelt.

Predsednik je naročil dosedanjemu nadomestnemu governerju Johnu H. Holiday, da prevame governorsko mesto 24. marca, ko namerava governer Roosevelt odpotovati v Združene države.

Za governersko mesto je predsednik Roosevelt že dolobil sedanjega začasnega generalnega pravdnika Homer S. Cummings, katerega je predsednik imenoval na to mesto vsled smrti Thomasa J. Walsha.

Tekom zadnje predsedniške kampanje je Theodore Roosevelt iz Manile po radiju agitiral za Hooverja, ravno tako je bila v republikanskem taboru vdova po bivšem predsedniku Rooseveltu. Za Hooverja je tudi agitirala sestra filipinskega governerja Mrs. Alice Longworth. Sestra bivšega predsednika Theodore Roosevelta, Mrs. Corinne Douglas Robinson, pa ni hotela agitirati proti svojemu daljnemu sorodniku. Svojo neutralnost je tudi obdržal mlajši Theodorjev brat Kermit Roosevelt, ki je po izvolitevi tudi novega predsednika spremjal na Astorjevi jahty v južne vode.

Mrs. Longworth je zopet prišla v stik s svojimi demokratičnimi sorodniki v soboto pri banketu, katerega sta priredila predsednik Roosevelt in njegova soprga.

ROOSEVELTOV SIN BO FARMER

Washington, D. C., 8. marca. — Družina predsednika Roosevelta je naglo po svojih potih.

Posebno značilno je, da se je drugi predsednikov sin Elliott v starem avtomobilu odpeljal na odprtja polja proti zapadu.

Elliott, ki je star 22 let in je zelo odločnega značaja, je rekel nekemu svojemu prijatelju, da se njegov pesel v oglaševanju ne izplača, zato se je odločil, da gre v kraje živinoreje, kjer se hoče nastaniti na kaki renči.

VES SVET OBČUTI BANČNI PRAZNK

Tokio, Japonska, 7. marca. — V sledi bančnega položaja v Ameriki so bile vse menjalnice tujega denarja zaprte, kakor tudi vse tržnice, razen rizične tržnice.

Manila, Filipini, 7. marca. — Banke odslanajo vse čeke, ki so nakazani v ameriških dolarjih.

Rim, Italija, 7. marca. — V sledi ameriškega bančnega praznika je pričetelih nad 5000 Amerikanov. Banke osebne čeke odklanjajo. V velikem številu pošiljajo telegrame v Združene države za denar.

Varnožite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BOETTCHER-jevo SKRIVALIŠČE JE NAJDENO

Odvajalci so imeli Bottcherja skritega na stari renči. — Dva osumljena sta bila prijeta.

Denver, Colo., 8. marca. — Policijski komisar Albert T. Clark je naznani, da so našli v divji, zapuščeni pokrajini v državi South Dakota renč, v kateri so držali milijonarjevega sina Ch. Boettcherja, za katerega so odvajale prejeli \$60,000 od kupnjine. Na renči so tudi arretirali dva sumljiva moža.

Nek arretiranec si je skušal z britvijo prerezati vrat in žile v zapetju, ko je bil prepeljan v okrajno ječo v Chamberlin, S. D. To je Arthur Youngberg, prejšnji železniški uslužbenec v Kanadi, ki je stražil Boettcherja v njegovem ujetništvu.

Youngbergove rane niso nevarne in detektivi so ga takoj odpeljali v Denver. Pri zaslijanju je deloma priznal udeležbo pri odvedbi. Pod ključem je tudi Carl W. Pearce, katerega je Youngberg izdal in o katerem pravi, da je na pisanem stroju pisal več pisem Boettcherjevemu očetu in zapisal odpuknino.

Aretiranec je bila tudi Pearcejeva ljubica Mrs. Ruth Kohler in njena hči Merelyn Kohler ter Mrs. Verne Sankey, katere mož je tudi zapleten v odvedbo.

Pri Mrs. Sankey je policija našla \$1400 v bankovcih, ki so bili zaznamovani, kar je jasen dokaz, da so bile prijete prave osebe.

Sankey in Youngberg sta prava odvajalec, ki sta 12. februarja odvedli mladega Boettcherja. Medtem ko je Youngberg ostal na strazi na renči, je Sankey oskrboval pošiljanje pisem Boettcherjevemu očetu.

STROGA VLADA V AVSTRIJI

Kancler Dollfuss je postal diktator. — Hoče preprečiti gibanje zadržanje Avstrije z Nemčijo.

Dunaj, Avstrija, 8. marca. — Gibanje za priklopitev Avstrije z Nemčijo, ki je dobito veliko spodbudo vsled Hitlerjeve zmage v Nemčiji, je zadealo na trdno steno avstrijskega diktatorstva.

Kancler Engelbert Dollfuss je na zahtevo predsednika Viljema Miklaša prevzel diktatorstvo, ko mu je Dollfuss predložil resignacijo svojega kabinta.

Dollfuss je takoj izdal odredbe glede stroge cenzure in prepovedi vse politične demonstracije. Zahvalje je popolni mir v državi.

Do tega koraka se je vlada odločila vsled burne proslave Hitlerjeve zmage pri državnoborških volitvah v Nemčiji. Ljudstvo je zahtevalo priklopitev Avstrije k Nemčiji.

Diktatura je bila splošno sprejeta zelo mirno, samo fašistični list "Deutsch-Oesterreichische Tagesszeitung" označuje diktatorstvo kot "mrzel puč Dollfussove vlade". Socijalistični list "Arbeiter Zeitung" pa pravi, da je to napad na svobodo.

CESARSKA ZASTAVA V BERLINU

Fašisti so razobesili cesarske zastave nad vladnimi poslopji. — Demokrati temu ne nasprotujejo.

Berlin, Nemčija, 8. marca. — Narodni socialisti (fašisti) in nacionalisti so pokazali svoje veselje nad nedeljskimi državnoborškimi volitvami s tem, da so po vseh vladnih poslopjih v Nemčiji razobesili hohenzollernske črno-bledo-rdeče zastave in fašistovske "svastflike" zastave. Republikanci proti temu ne protestirajo.

"Rdeči Berlin" je bil sedaj prvič po prevratu priča cesarske zastave na vseh javnih poslopjih, vključno mestno hišo in policijskih glavnih stanov.

Nacionalistični dijaki so se v avtomobilu pripeljali s cesarsko zastavo pred mestno hišo. Deset dijakov je stražilo pri glavnem vhodu, pet dijakov pa je maglo nositi zastavo na streho in jo razvilo. Ko je zastava zavirala, so dijaki zakričali: "Živila Nemčija!"

Ljudje na ulici so z velikim začudenjem gledali staro zastavo, ki pred dvema letoma ne bi smela biti razobesena.

Kmalu nato so fašisti na balkunu mestne hiše razobesili svastflike zastavo.

Slični prizori so se odigravali v skorih po vseh nemških mestih.

Voditelj nacionalistov v pruskem državnem zboru Friedrich von Winterfeld, je pisal kanclerju Hitlerju in ga prosil, da se naj ne ozira na weimarsko ustavo in ne priznati opravljene zahteve Nemčije glede enakosti oboroženja. Na Hitlerjevo zahtevo bo nemški zastopnik nastopil bolj odločno, da pospeši konečno odločitev.

Hitlerjeva vlada bo vodila bolj odločno tujo politiko, kakor pa so jo vodile vse dosedanje vlade po vojni. Posebno se bo Hitler zavzel za razočirveno konferenco v Ženevi, kajti znano je, da Hitler s počasnim napredkom konferenco ne želi dovoljen, ker tako dolgo noči priznati opravljene zahteve Nemčije glede enakosti oboroženja. Na Hitlerjevo zahtevo bo nemški zastopnik nastopil bolj odločno, da pospeši konečno odločitev.

Nemčija stoji na stališču, da mora razočirvena konferenca skleniti, da se razočirijo vse države, ali pa dovoli Nemčiji, da je v oroozi sorazmerno enaka z drugimi državami. Tudi nemški zunanjini minister baron Konstantin von Neurath je v nekem članku reklo, da je nemška potrebitivost izvršena.

Londonska vlada bo vodila bolj odločno tujo politiko, kakor pa so jo vodile vse dosedanje vlade po vojni. Posebno se bo Hitler zavzel za razočirveno konferenco v Ženevi, kajti znano je, da Hitler s počasnim napredkom konferenco ne želi dovoljen, ker tako dolgo noči priznati opravljene zahteve Nemčije glede enakosti oboroženja. Na Hitlerjevo zahtevo bo nemški zastopnik nastopil bolj odločno, da pospeši konečno odločitev.

Nemčija stoji na stališču, da mora razočirvena konferenca skleniti, da se razočirijo vse države, ali pa dovoli Nemčiji, da je v oroozi sorazmerno enaka z drugimi državami. Tudi nemški zunanjini minister baron Konstantin von Neurath je v nekem članku reklo, da je nemška potrebitivost izvršena.

Londonska vlada bo vodila bolj odločno tujo politiko, kakor pa so jo vodile vse dosedanje vlade po vojni. Posebno se bo Hitler zavzel za razočirveno konferenco v Ženevi, kajti znano je, da Hitler s počasnim napredkom konferenco ne želi dovoljen, ker tako dolgo noči priznati opravljene zahteve Nemčije glede enakosti oboroženja. Na Hitlerjevo zahtevo bo nemški zastopnik nastopil bolj odločno, da pospeši konečno odločitev.

Nemčija stoji na stališču, da mora razočirvena konferenca skleniti, da se razočirijo vse države, ali pa dovoli Nemčiji, da je v oroozi sorazmerno enaka z drugimi državami. Tudi nemški zunanjini minister baron Konstantin von Neurath je v nekem članku reklo, da je nemška potrebitivost izvršena.

Londonska vlada bo vodila bolj odločno tujo politiko, kakor pa so jo vodile vse dosedanje vlade po vojni. Posebno se bo Hitler zavzel za razočirveno konferenco v Ženevi, kajti znano je, da Hitler s počasnim napredkom konferenco ne želi dovoljen, ker tako dolgo noči priznati opravljene zahteve Nemčije glede enakosti oboroženja. Na Hitlerjevo zahtevo bo nemški zastopnik nastopil bolj odločno, da pospeši konečno odločitev.

Nemčija stoji na stališču, da mora razočirvena konferenca skleniti, da se razočirijo vse države, ali pa dovoli Nemčiji, da je v oroozi sorazmerno enaka z drugimi državami. Tudi nemški zunanjini minister baron Konstantin von Neurath je v nekem članku reklo, da je nemška potrebitivost izvršena.

GLEDE MANDŽURIJE NAJ LIGA KAR SAMA POSREDUJE

MOSKVA, Rusija, 8. marca. — Sovjetska vlada je sporočila Ligi narodov, da ne sprejme njenega povabila, da bi bila vdeležena v odboru enoindvajsetih, ki ima nalogo, da izvrši

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakner, President L. Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
125 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in Kanado	Za New York za celo leto \$7.00
	Za pol leta \$3.50
Na celo leta	Za iznosomno na celo leto \$7.00
Na četr leta	\$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopis bres podpis in osebnosti se ne približujejo. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznali, da hitrejšo najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3878

KRIVI PREROKI

V sedanjih težkih časih se poslužujejo nekateri skrajnih sredstev, toda skrajna sredstva se vselej ne obnesejo.

Marsikdaj so usodepolna za tistega, ki se jih poslužuje.

Mi smo vedno za poštano tekmovanje na vseh poljih in v vseh ozirih.

Nepoštena tekma pa običajno prinaša izgubo tistem, ki na ta način tekmuje, ter se mora prej ali slej zagabiti vsakemu poštenemu človeku.

Tu je jezično časopisje v Ameriki je zašlo v skrajno slab položaj.

Novi priseljencev ni, nazori mladine se pa, z malimi, toda častnimi izjemami, povsem razlikujejo od nazorov starišev.

Mi, kar nas je, igramo nekako prehodno vlogo med novo in staro domovino.

S starim krajem nas vežejo vezi sorodstva, priateljstva in domovinske ljubezni, dočim je naš novi dom v novem svetu, in novi svet nam daje tudi prilike za življenje, dasi so te prilike v zadnjem času za večino nas zelo kilave in piče, toda prilike so vendarle.

Slovensko časopisje in potom slovenskega časopisa ustanovljene kulturne in podporne organizacije so edini faktor, ki nas drži še kolikor toliko skupaj in nas ščiti pred popolnim narodnostnim propadom.

Drug z drugim bi morali biti, drug drugemu pomagati, da v skrajnem slučaju še za par desetletij ohranimo sebe in kar je našega.

To bi moralno biti pravilo, pa so žal v vsakem pravilu izjeme.

Iz raznih krajev nam poročajo naši ljudje, da jih skušajo zastopniki dveh slovenskih listov pridobiti zase s kribo preročbo: — "Glas Naroda" bo propadel! Naročite se na naš list!

To je najbolj nesramna agitacija, ki si jo moremo misliti.

Nesramna je in škodljiva za tiste, ki jo uganjajo, istočasno pa koristna za nas.

Ne bojte se, "Glas Naroda" ne bo propadel. Njegovi zvesti naročniku mu jamicijo obstoj.

Štirideset let se že trdno in vztrajno drži in v teh štiridesetih letih je objavil kakih dvajset naznanih o smrti tistih slovenskih listov, ki so mu več ali manj stregli po življenju.

In še marsikatero tako naznanih bo objavil ter žaloval za pokojnikom, četudi mu je bil sovražen in nasproten.

Žaloval bo za njim iz enostavnega razloga, ker se je pogreznilo v grob nekaj našega, nekaj slovenskega, dasi je bilo prežeto nestrpnostjo in zavistjo od glave do noge.

Da si vsebine tega članka ne bo nihče napačno tolmačil, moramo omeniti, da preročujejo "Glas Naroda" pogin zastopniki obeh slovenskih-ameriških listov, kateri so se pred dvemi leti naravnost naslašali, ko je moralna poštena slovenska banka v New Yorku zapreti svoja vrata.

Iz naše objave, da bo banka v dobi treh mesecev izplačala najmanj petdeset odstotkov vloženega denarja, so se nesramno norčevali in plašili že itak dovolj preplašeno javnost.

V dobrem letu je izplačala banka petinsedemdeset odstotkov. Trem dividendam bo sledila še ena ali pa dve. To je zadosten dokaz poštenega poslovanja.

Ne, dragi nasprotniki, le potolaženi bodite, "Glas Naroda" ne bo propadel.

Ima preveč priateljev. V stiski je pa časopisu priatelj-naročnik najboljša pomoč.

OTROCI S ŠTEVILKAMI

V Mehiki so prišli socijalisti s en otrok številko 66, drugi 123. Umeščeni otročarji na dan, namesto da so zavrgli krstna imena svojih otrok, pa so jim dali namesto teh številki. Tako je dobil

ANTON ČERMAK

Ameriško časopisje prinaša te bil v legislaturi znan kot eden najboljših in razumnih govornikov. Čermakova trgovina v Chicagu je rastla. Lotil se je tudi trgovine z lesom in premogom in končno zemljiške trgovine. V tem oziru je storil največ za svoje Čehi. Leta 1907 je ustanovil prvo stavbiško hranilno in posojilno društvo za Čehi v Chicagu. Tej postojanki je sledilo več drugih. Z umno organizacijo takih ustanov, katere so posnemali tudi Slovenci, da imajo danes v Chicagu štiri takšna društva, so priseljeni dobili priliko za zadržano štendno ter si na ta način pomagali do svojih domov. Kmalu nato je Čermak postal predsednik češke Lawndale banke v Chicagu. Leta 1912 je bil od Čehov izvoljen v mestni svet, kjer je ostal do leta 1918.

Češka mestna uprava je bila že tedna znana radi sihrovosti političnih špekulantov. Nastopil je kot župan republikanec Wm. Thompson s svojim proslulim županskim eirkusom, kateri ga je izvolil trikrat. Dogajale so se strašne korupcije, posamezni so si nagrabili pravljeno bogastvo in Thompson sam, ki je leta 1932 odšel poražen od Čermaka, ki je imel dvajsetmilionsko premoženje, akoprav je znano, da je prišel v Chicago kot siromak.

Važne zasluge za Chicago si je Anton Čermak stekel kot predsednik okraja Cook, v katerem se Chicago nahaja. Izvoljen je bil v ta visoki urad leta 1922 ter je postal predsednik skoro deset let. Kot predsednik je organiziral najmočnejši demokratični odpor proti Thompsonovi "mašini". Razvijali so močni politični boji, v katerih se je odlikoval Čermak kot poračoči se vodja demokratov in Slovjanov v borbi proti Irene in republikancem. Predvsem je v očnjem letu odboru dosegel, da je njegova stranka imela večino glasov. Okrajni urad se je spremenil v nekako socialno ustanovo v pomembnem siromajšnjem slojem.

Rodil se je Čermak v Kladnem, rudarskem trgu na neplodnih čeških poljanah. Oče in mati, oba sta bila rudarja doma in tako tudi v Illinoisu, kamor sta se preselili s svojo družino, ko je bil Anton star eno leto. Tako je tudi sin že v enajst letom nakladel premog. Dva dolarja je prejonal na teden, da je pomagal preživljati številne družine. Češko leto je postal gonjač ter z nudio prevažal premog iz rudnika. Po par letih je bil že predsednik.

Čutil je že zapostavljenje delavcev. Čutil je, da je zavzemajo županijevi župani, ki je bil Anton star eno leto. Tako je tudi sin že v enajst letom nakladel premog. Dva dolarja je prejonal na teden, da je pomagal preživljati številne družine. Češko leto je postal gonjač ter z nudio prevažal premog iz rudnika. Po par letih je bil že predsednik.

Rodil se je Čermak v Kladnem, rudarskem trgu na neplodnih čeških poljanah. Oče in mati, oba sta bila rudarja doma in tako tudi v Illinoisu, kamor sta se preselili s svojo družino, ko je bil Anton star eno leto. Tako je tudi sin že v enajst letom nakladel premog. Dva dolarja je prejonal na teden, da je pomagal preživljati številne družine. Češko leto je postal gonjač ter z nudio prevažal premog iz rudnika. Po par letih je bil že predsednik.

Čermak je videl, koliko škode se napravljajo s pokvarjenim žitom po velikanskih čeških žitnih elevatorjih. Za mal denar je pokupil ogromne količine oljčne pšenice in žit, da je zavzemajo župani, ki je bil Anton star eno leto. Tako je tudi sin že v enajst letom nakladel premog. Dva dolarja je prejonal na teden, da je pomagal preživljati številne družine. Češko leto je postal gonjač ter z nudio prevažal premog iz rudnika. Po par letih je bil že predsednik.

Čermak je videl, koliko škode se napravljajo s pokvarjenim žitom po velikanskih čeških žitnih elevatorjih. Za mal denar je pokupil ogromne količine oljčne pšenice in žit, da je zavzemajo župani, ki je bil Anton star eno leto. Tako je tudi sin že v enajst letom nakladel premog. Dva dolarja je prejonal na teden, da je pomagal preživljati številne družine. Češko leto je postal gonjač ter z nudio prevažal premog iz rudnika. Po par letih je bil že predsednik.

Čermak je razumel prebivalstvo ameriškega velemestna. Udaril je po političnih korumpirancih in znal brez demagoštvja okleniti ljudstvo za se. Predvsem se je izdajal za neizprosnega "mokrača". Za svoj polnil grb si je izbral ključ za odpiranje steklenic za pivo. Med prizstvom priseljnikov je to pomagalo do popularnosti. Z dobrdelnostjo in socialnimi zakoni pa v kraj si je pridobil na svojo stran socialne delavce.

Leta 1928 je Čermak kandidiral za zveznega senatorja. Hotel je kandidirati za državnega guvernerja, toda njegov nekdanji učitelj Brennan, tedaj politični boss Chicago, ga je odločil za senatorsko mesto. Toda tedaj je zmagoval Hoover s svojim republikanskim valom. Volitve so bile sicer osebna zmaga za Čermaka, senatorskega mesta ni dosegel.

Bil je mojster v organiziranju. Kot politični boss je nastopil po smrti Brennan. Popolno oblast čez demokratsko stranko pa je dozidal zakonodajec prepričati ter je

bil leta 1929, ko so se vrstile volitve za sodna mesta. Leta 1931 Čermak že ni imel več nasprotnika v demokratični stranki, kateri je vedno zvesto služil. Kot tak je postal županski kandidat. Njegov nasprotnik Thompson se je poslužil vseh političnih zvijač, toda zmagal je samo v zamorskih okrožjih mesta, dočim je "bohunk" odnesel 190,000 glasov večne.

Nastopil pa je župansko mesto, ko je bilo Chicago na "bohunk". Učitelji; ognjegasci in mestna policija niso prejeli plače že celih šest mesecev. Davki v stominiljskih zneskih niso bili pobrani ter vsa administracija se je približala na rob razsula.

Čermak je uvedel novo ekonomijo. Odprstil je predvsem 3000 političnih nastavljencev, ki so dobili službo kot priatelji Thompsona. Čermak je bil postavljen predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za demokratičnega senatorja Lewisa, kot "sina države Illinois", dokler ta ni sam umaknil. Nato je zagovarjal kot predsedniškega kandidata nekega češkega bankirja Alfreda Smitha, ki pa Čermaku ni bil po godu. Izmaknil se je kritiki s tem, da je svoje sile zastavil predvsem za

ORIGINALNI NAČRT FRANCOSKEGA PUBLICISTA

Vprašanje preureditve Podonavljivosti je sedaj zopet stopilo v spredje. Do sedaj nam je znano že večje število takojmenovanih podonavskih načrtov, ki se razlikujejo po tem, iz katere politične skupine držav izhajajo in kakšnim mednarodno-političnim in gospodarskim interesom odgovarjajo. Znan nam je italijanski načrt, znan Tardieujev načrt, znana prizadevanja dr. Beneša, znan načrt madjarskega politika dr. Hantosa, znan tudi najnovejši načrt, ki ga patronira romunski zunanjji minister Titulescu. Tudi Poljska ima svojega, ki pa ni zapustil izključno gospodarskega značaja in torej nima nikakih političnih zaključkov.

Toda najnovejši načrt o preureditvi Podonavljivosti, ali bolje rečeno vse vzhodne Evrope pa izvira od znanega frane, publicista Francisa Delaisija, dopisnika zveznega odbora za evropsko sodelovanje (Committee federal de la Cooperation Européenne) pri Zvezni narodov.

Delaisi je znan radi svojih originalnih poletov v mednarodno politiko, na katero gleda izključno z očmi gospodarstvenika, da ne reče velikokapitalista. On ima sam originalne izmisle, ki pa se navadno naslanjajo na zelo konkretno načrto evropskega in izvenevropskega velikokapitalista. Njegov načrt, o katerem bom v naslednjem poročilu, se lahko tolmači kot odsek zakulisnih razgovorov, ki so se v zvezni Sveti narodov med predstavniki velike svetovne finanice, ki ima tudi svoja zasedanja v Ženevi, kadarkoli se tam zbirajo velike zvezde mednarodne politike.

Francis Delaisi namreč je iznašel za svoj obnovitveni načrt novo izmisljeno, kateremu je dal originalno ime "vzhodne marke". Podonavje je preveč zastarelno in je že dobro neko osvojeno vsebinsko. Delaisjeva vzhodna marka obsegajo ozemlje sledenih držav: Finska, Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Madjarska, Avstrija, Jugoslavija, Romunija, Bolgarija in Grčija na nad 3000 km dolgi črti pa do Sredozemja. V Vzhodni marki prebivali so v okrog 90 milijonov ljudi.

Delaisi gre mimo vseh mednarodno-političnih težav in predlaga kot prvo, da mora njegova Vzhodna marka dobiti takoj čisto prometno organizacijo, ki bi njenemu gospodarstvu dala večjo gibnost. Delaisi je izračunal, da bi to enoto s "prometno ustanovo" povezano ozemlje potrebovalo 400,000 km avto-cest in 571,000 avtomobilov ter kakih 5000 km novih železniških streljenih zračnih promet.

POLET IZ MOSKVE NA KAMČATKO PONESREČEN

Sovjetskorski letalec Vodopjanov, ki je startal te dni iz Moskve na Kamčatko (23,000 km dolga proga), je padel tik pred poletom nad Bajkalskim jezerom. Letalo je povsem razdeljano. Vodopjanov mechanik je bil na mestu mrtev. Vodopjanov pa je težko ranjen, zato so ga prepeljali v bolnišnico v Udninsk. Vendar upajo, da mu bodo rešili življenje.

Nato je stari čudak legal, da umre, in se je jake veseli, da je še nekoliko pred svojo smrto spraviti toliko učenih gospodov v zadrgo.

BUCKINGHAMSKA PALAČA V NEVARNOSTI

"Daily Express" poroča, da namerava angleški kralj Jurij V. podreti Buckinghamsko palajo ter proglašiti zaveznično stavbo vladarskega doma Kensingtonskega palača. Buckinghamska palača je bila predpraga, zato jo bodo opustili. Državne svečanosti naj bi se zanarejše v St. James palači, ki se v ta namen lahko preuredi.

Buckinghamska palača, ki stoji na koncu St. James Parka, je rezidenca angleških kraljev in je dobe kraljice Viktorije, ki ima pred palačo tudi spomenik. V palači, ki je le deloma in redko dostopna, je velika galerija slik in kipov, dragocena knjižnica, dvorana za kronanje in dvorana za plese. V galeriji slik više dragocene umetnine starih mojstrov, originali van Dyka, Rubensa in Rembrandta.

POGREB GROFA APPONYIJA

Pogreb umrlega madžarskega državnika grofa Alberta Apponyija se je izvršil s pomponom, karšnega Budimpešta po pogrebu Ludovika Kossutha ni več videla. Truplo je ležalo dva in v palači parlamenta in so ga potem prepreljal ob ogromni udeležbi ljudi v cerkev sv. Matije, kjer so ga položili poleg madžarskih kraljev k večnemu počitku.

Pogrebni spredel je bil dolg poldrugi kilometri in v njem so bili vsi tuji diplomati in Budimpešti, a filharmoniki so igrali najljubše pokojnikove skladbe. Med kakšnim tisočem vencev je vzbujal posebno pozornost Mussolinijev venec, ki je meril dva metra v premetu.

To in ONO
IZ VSEH DELOV SVETASTRAŠEN ZLOČIN
BLAZNELEGA OČETA

Na imenu Strieze v Šleziji se je te dni odigrala strahovita družinska drama. Invalid Liebenthal je pokal vso svojo družino: dva odrasla sinova Ottona in Riharda in hčer Emo. Ubil jih je s sekiro. Po zločinu je začgal hruso, sam pa je šel v skedenj in se v njem obesil. Kakor poročajo očivideci, je kazal morilce že delč časa znake duševne zmenodnosti. Dan po umoru se je imel očeniti njegov najstarejši sin Rihard. Oče je večkrat izjavil, da ne bo dovolil, da bi prislo do te zvezne in da bo svoje otroke rajši poprej poklal. Grožnjo je izpolnil in le odsotnosti invalidov žene gre hvala, da je ostala živa, sicer bi bila tudi ona postala deležna uode svojih otrok.

TATOVI KRAVJIH
REPOV

V okolici Gradea strašijo že več dni tatovi, ki režejo kravam repe. V bližini Fohnsdorfa so na ta način porepeljali repove 104 kravam. Ko so prišle zjutraj dekle in hlapeli v hlev, so videli, da so mlekarice brez repov. Orzoščištvo, ki išče storitev, sumi, da režejo kravam repe tako da bi prisili kmete k nizjim cenam živine.

ČUDAKOVA
OPOROKA

Ugleden, precej čudaški trgovec v majhnem belgijskem mestu je čutil, da bo kmalu umrl in je hotel postaviti svojega nečaka za dediča. Pozval je vse odvetnike iz mesta in okolice istečasno k sebi in jim veljal, da mu sestavijo oporočo, ki bi vsebovala eno sam obesedo. Gasponde se so dolgo posvetovali, nato so izjavili, da je nemogoče se staviti takšno oporočo. Trgovce pa jim je poročljivo odvrnil, da jim bo to možnost takoj dokazal. Pozval je nečaka v sobo in mu izročil velik kovček, v katerem je bilo popisano vse njegove imetje, z "Tvoje!" Odvetniki so morali potrditi, da je bila predaja pravomočna, ker jo je izvršil pred toliko pricami.

Nato je stari čudak legal, da umre, in se je jake veseli, da je še nekoliko pred svojo smrto spraviti toliko učenih gospodov v zadrgo.

BUCKINGHAMSKA PALAČA V NEVARNOSTI

Kdo si ne želi domov?

VSAKDO lahko sedaj z malimi stroški potuje v domovino in se neovirano vrne nazaj.

Moderni parniki Vam nudijo vso potrešbo, in kdor je od večjega zastopnika pravilno poučen, mu je potovne zavabe.

Pri nas lahko kupite vozne liste za vse parnike.

Vsa pojasnila za dobavo potnih listov, affidavitov; če želite dobiti sorodnika iz starega kraja, kakor tudi vse druge informacije, damo vsakomur brezplačno.

Příste nam!

Metropolitan Travel Bureau

(FRANK SAKSER)

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Mi zastopamo vse parnike družbe.

VTISI TRGOVCA IZ ŠVICE

"Journal de Geneve" priobčuje sredstva, ki jih uporablja, so olvitve, ki mu jih je postal neki šv. vratna. Odprtina in ogabna. Oni carski veletrogvec, ki se je pravkar vrnil s poslovne potovanje po Sovjeti Rusiji.

"Tudi mi, kakor vsak drugi, smo se morali mirno podvrači s stenu kart, ve smo hoteli živeti in stanovati. Brez kart ne dobiš hrane ničesar. Kar se tiče hrane, ne moreš moreš hvaliti, da je bila dobra ali preobilna. Ako bi k srči ne bilo velikih prodajalnih magazinov, kjer se prodaja kavkaški sir in kavkaško vino na tihem, bi ne mogli izhajati. S tem smo si pomagali. Sovjeti kruh ni bog več, a jesti se da Stanovanja se razlikujejo po mestih in krajih, po venci pa prevladuje "kasarna". —

Mnogokrat se je pripeljal, da sem moral deliti gostoljubnost v sobi, ki mi je bila nakazana, s tremi ali še več drugimi neznanci. To ni prjetno.

"Prevozna sredstva niso slaba. Celo udobni bi bili ti ruski vagoni, samo več bi se v njih vedri neglo toliko potnikov in med njimi "čuvnari javne varnosti". Vlaki vozijo počasi, okrog 20 km na ura.

Ladija na Volgi in po drugih rekah so za prenašati, ker so relativno hitre, nekatere celo zelo luksuzno urejene.

"Muzeji so prenapolnjeni s čaščnimi zakladi, kot jih ne premože nobeden evropski muzej. Toliko bogastva, koliko redkih starodavnih umetnin vsebujejo, da se mora dividiti. Tudi gledališča, opere, kinematografi itd. so čudovito opremljeni. Igrane pa je v glasbi so na višku. Prispevati predstavi v moskovski operi je vredno, da se človek poda na tako dolgo potovanje. V Moskvi sem videl "Carmen", ki je nisem videl v sliški nikdar če na največjih in najbolj slovčnih držih Evrope.

"Tuja boljševikov ne gledajo postrani, niti Francoza ne, čeprav so Francozi brez dvoma načoljno obsoveni, da so izjavili, da je nemogoče se staviti takšno oporočo. Trgovce pa jim je poročljivo odvrnil, da jim bo to možnost takoj dokazal. Pozval je nečaka v sobo in mu izročil velik kovček, v katerem je bilo popisano vse njegove imetje, z "Tvoje!" Odvetniki so moralni potrditi, da je bila predaja pravomočna, ker jo je izvršil pred toliko pricami.

"Tujca boljševikov ne gledajo postrani, niti Francoza ne, čeprav so Francozi brez dvoma načoljno obsoveni, da so izjavili, da je nemogoče se staviti takšno oporočo. Trgovce pa jim je poročljivo odvrnil, da jim bo to možnost takoj dokazal. Pozval je nečaka v sobo in mu izročil velik kovček, v katerem je bilo popisano vse njegove imetje, z "Tvoje!" Odvetniki so moralni potrditi, da je bila predaja pravomočna, ker jo je izvršil pred toliko pricami.

Nato je stari čudak legal, da umre, in se je jake veseli, da je še nekoliko pred svojo smrto spraviti toliko učenih gospodov v zadrgo.

Iz Slovenije.

Zarači zeprevide vojnje pred sodiščem.

"Journal de Geneve" priobčuje sredstva, ki jih uporablja, so olvitve, ki mu jih je postal neki šv. vratna. Odprtina in ogabna. Oni carski veletrogvec, ki se je pravkar vrnil s poslovne potovanje po Sovjeti Rusiji.

"Tudi mi, kakor vsak drugi, smo se morali mirno podvrači s stenu kart, ve smo hoteli živeti in stanovati. Brez kart ne dobiš hrane ničesar. Kar se tiče hrane, ne moreš moreš hvaliti, da je bila dobra ali preobilna. Ako bi k srči ne bilo velikih prodajalnih magazinov, kjer se prodaja kavkaški sir in kavkaško vino na tihem, bi ne mogli izhajati. S tem smo si pomagali. Sovjeti kruh ni bog več, a jesti se da Stanovanja se razlikujejo po mestih in krajih, po venci pa prevladuje "kasarna". —

Mnogokrat se je pripeljal, da sem moral deliti gostoljubnost v sobi, ki mi je bila nakazana, s tremi ali še več drugimi neznanci. To ni prjetno.

"Prevozna sredstva niso slaba. Celo udobni bi bili ti ruski vagoni, samo več bi se v njih vedri neglo toliko potnikov in med njimi "čuvnari javne varnosti". Vlaki vozijo počasi, okrog 20 km na ura.

Ladija na Volgi in po drugih rekah so za prenašati, ker so relativno hitre, nekatere celo zelo luksuzno urejene.

"Muzeji so prenapolnjeni s čaščnimi zakladi, kot jih ne premože nobeden evropski muzej. Toliko bogastva, koliko redkih starodavnih umetnin vsebujejo, da se mora dividiti. Tudi gledališča, opere, kinematografi itd. so čudovito opremljeni. Igrane pa je v glasbi so na višku. Prispevati predstavi v moskovski operi je vredno, da se človek poda na tako dolgo potovanje. V Moskvi sem videl "Carmen", ki je nisem videl v sliški nikdar če na največjih in najbolj slovčnih držih Evrope.

"Tuja boljševikov ne gledajo postrani, niti Francoza ne, čeprav so Francozi brez dvoma načoljno obsoveni, da so izjavili, da je nemogoče se staviti takšno oporočo. Trgovce pa jim je poročljivo odvrnil, da jim bo to možnost takoj dokazal. Pozval je nečaka v sobo in mu izročil velik kovček, v katerem je bilo popisano vse njegove imetje, z "Tvoje!" Odvetniki so moralni potrditi, da je bila predaja pravomočna, ker jo je izvršil pred toliko pricami.

Nato je stari čudak legal, da umre, in se je jake veseli, da je še nekoliko pred svojo smrto spraviti toliko učenih gospodov v zadrgo.

"Journal de Geneve" priobčuje sredstva, ki jih uporablja, so olvitve, ki mu jih je postal neki šv. vratna. Odprtina in ogabna. Oni carski veletrogvec, ki se je pravkar vrnil s poslovne potovanje po Sovjeti Rusiji.

"Tudi mi, kakor vsak drugi, smo se morali mirno podvrači s stenu kart, ve smo hoteli živeti in stanovati. Brez kart ne dobiš hrane ničesar. Kar se tiče hrane, ne moreš moreš hvaliti, da je bila dobra ali preobilna. Ako bi k srči ne bilo velikih prodajalnih magazinov, kjer se prodaja kavkaški sir in kavkaško vino na tihem, bi ne mogli izhajati. S tem smo si pomagali. Sovjeti kruh ni bog več, a jesti se da Stanovanja se razlikujejo po mestih in krajih, po venci pa prevladuje "kasarna". —

Mnogokrat se je pripeljal, da sem moral deliti gostoljubnost v sobi, ki mi je bila nakazana, s tremi ali še več drugimi neznanci. To ni prjetno.

"Prevozna sredstva niso slaba. Celo udobni bi bili ti ruski vagoni, samo več bi se v njih vedri neglo toliko potnikov in med njimi "čuvnari javne varnosti". Vlaki vozijo počasi, okrog 20 km na ura.

Ladija na Volgi in po drugih rekah so za prenašati, ker so relativno hitre, nekatere celo zelo luksuzno urejene.

"Muzeji so prenapolnjeni s čaščnimi zakladi, kot jih ne premože nobeden evropski muzej. Toliko bogastva, koliko redkih starodavnih umetnin vsebujejo, da se mora dividiti. Tudi gledališča, opere, kinematografi itd. so čudovito opremljeni. Igrane pa je v glasbi so na višku. Prispevati predstavi v moskovski operi je vredno, da se človek poda na tako dolgo potovanje. V Moskvi sem videl "Carmen", ki je nisem videl v sliški nikdar če na največjih in najbolj slovčnih držih Evrope.

"Tuja boljševikov ne gledajo postrani, niti Francoza ne, čeprav so Francozi brez dvoma načoljno obsoveni, da so izjavili, da je nemogoče se staviti takšno oporočo. Trgovce pa jim je poročljivo odvrnil, da jim bo to možnost takoj dokazal. Pozval je nečaka v sobo in mu izročil velik kovček, v katerem je bilo popisano vse njegove imetje, z "Tvoje!" Odvetniki so moralni potrditi, da je bila predaja pravomočna, ker jo je izvršil pred toliko pricami.

Nato je stari čudak legal, da umre, in se je jake veseli, da je še nekoliko pred svojo smrto spraviti toliko učenih gospodov v zadrgo.

"Journal de Geneve" priobčuje sredstva, ki jih uporablja, so olvitve, ki mu jih je postal neki šv. vratna. Odprtina in ogabna. Oni carski veletrogvec, ki se je pravkar vrnil s poslovne potovanje po Sovjeti Rusiji.

"Tudi mi, kakor vsak drugi, smo se morali mirno podvrači s stenu kart, ve smo hoteli živeti in stanovati. Brez kart ne dobiš hrane ničesar. Kar se tiče hrane, ne moreš moreš hvaliti, da je bila dobra ali preobilna. Ako bi k srči ne bilo velikih prodajalnih magazinov, kjer se prodaja kavkaški sir in kavkaško vino na tihem, bi ne mogli izhajati. S tem smo si pomagali. Sovjeti kruh ni bog več, a jesti se da Stanovanja se razlikujejo po mestih in krajih, po venci pa prevladuje "kasarna". —

Mnogokrat se je pripeljal, da sem moral deliti gostoljubnost v sobi, ki mi je bila nakazana, s tremi ali še več drugimi neznanci. To ni prjetno.

"Prevozna sredstva niso slaba. Celo udobni bi bili ti ruski vagoni, samo več bi se v njih vedri neglo toliko potnikov in med njimi "čuvnari javne varnosti". Vlaki vozijo počasi, okrog 20 km na ura.

Ladija na Volgi in po drugih rekah so za prenašati, ker so relativno hitre, nekatere celo zelo luksuzno urejene.

"Muzeji so prenapolnjeni s čaščnimi zakladi, kot jih ne premože nobeden evropski muzej. Toliko bogastva, koliko redkih starodavnih umetnin vsebujejo, da se mora dividiti. Tudi gledališča

Pri naročilih za več kot \$1.— damo 30% popusta

V SLUČAJU, DA NAM KAKE KNJIGE ZMANJKA, S PRIDRŽUJEMO PRAVICO, POSLATI DRUGE SLIČNE VSEBINE

**POUČNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE**

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

**ZEMLJEVIDI :
MOLITVENIKI
IGRE :**

MOLITVENIKI

SVETA UR

v plato vez 90
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 1.80
v najfinje usnje trda vez 1.80

SKRBI ZA DUŠO

v plato vez 90
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 1.80

RAJSKI GLASOV

v plato vez 80
v usnje vez 1.20
v fino usnje vez 1.50
v najfinje usnje vez 1.80

KVIŠKU SRCA

v imitirano usnje vez 60
v usnje vez 80
v fino usnje vez 1.20
v najfinje usnje vez 1.80
vez 1.80

NEBEŠA NAŠ DOM

v ponarejeno ..... 1—
v najfinje usnje vez 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

MARIJA VARIHNJA

fino vez 1.20
v fino usnje 1.50
v najfinje usnje trda vez 1.80

Hrvatski molitveniki:

utjeha Jstarosti, fino vez ..... 1—
Sveta Bogu, a mir ljudem, fino vez 1.50
najfinje vez 1.60

Zivotne nebeski, v platu 80
fina vez ..... 1—
Vlaine, najfinje vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)
Child's Prayerbooks:
v barvaste platine vezano 30
v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me 30
fino vezano 35

Key of Heaven:
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinje usnje vezano 1.20
(ZA OBRASLE)

Key of Heaven:
v celoid vezano 1.20
v celoid najfinje vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:
v fino usnje vezano 1.40

POUČNE KNJIGE

Angleško slovensko berilo ..... 2—
Amerika in Amerikanec (Trunk) ..... 5—

Angeljska služba ali nauk kako se naj streže k sv. muši 10

Baj naletljivim boleznim 75
Cerkničko jezero 1.20

Domači živinodravnik broširano

Domači zdravnik po Knaipu:
broširano 1.25

Domači vrt 1.25

Govedoreja 1.50

Gospodinjstvo 1.20

Jugoslavija (M-lik) 1. zvezek 1.50
2. zvezek, 1—2 snopč 1.80

Kletarstvo (Skalnik) ..... 2—

Kratka srbska gramatika 30

Kratka zgodovina Slovencev, Hr-
tavor in Schoy 30

Kako se postane državljan Z. D. 25

Kako se postane američki državljan 15

Knjiga o dosojnjem vedenju 50

Kublinska Računica 75

Liberalizem 50

Materija in energetija 1.25

Mladci leta dr. Janeza E. Kreka 75

Grški Mitologija ..... 1—

Gunsarji 75

Gunsar v oblikah 50

Hudi papež, vez ..... 1—

Hektorjev moč 50

Hedvika 40

Hudi časi, Blage dake, veseloliga 75

Hudo hrendo (II. sv.) 35

Humoristične groteske in Satire
vezano 50

Izlet z Breznico 1.20

Inventar splošnih Učbenikov in
čilici 75

Italijanski priročnik 50

Knjige podobne poštini 30

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA HERFORT:

SEVERNI GOSTJE

Dih severa je ukljenil žive potokove v ledeni molk. Prestrana polja trebuh pa bel. Gostoljubja nas hodijo prošit, mi jim pa nastavljamo zanke — okusno meso imajo.

Pustimo rjavooke rumenokljunice, saj jih je škoda, da bi jih uničevali!

Pred severnim ledom in ledeno puščo so pa priši še drugi! Brezne nezamrznjenih rek so posestile ptice gosie velikosti, valjaste trupa, kratkih, nazaj potisnjene nog, črnih prsti so opeti s plavovalno koko. Glava ozka, siljasta kljun, prav tako dolg kot glava, vrat in prsi snežnobele. Glava in vrat zgoraj siva, hrbot črn s štirinadstotimi belimi lisami, rep kratki, črn, noge sivozelene, prav tak slapnik, okorna ptica. Da, toda samu suhem. V vodi je uren kot streha, saj se hrani z ribami. Par minut je laško pod vodo, v tem času pride pa že daleč! Na suhem je pa zato tem bolj nespreten, v sili se urneje plazi kot hodi in si pri tem pomaga s pŕstmi. Prav težko zleti, ko je pa v zraku, ga pa ozka krila kar dobro nese.

Prav z isto hrano se zadovoljiti naša navadna kanja ali misar. Misli in roke so ji za kisilo, če tehni, gre za ptički in ptiči. Res je naša kanja prav kot njena severna sestra zadovoljna poleti z miškami in rovkami, pozimi pa teh ni baš v izobilju, zato plača to pojemanje marsikaterja, jereljca z življenjem. V sili gre kanja celo h lišča po golobu — živilnjska muja jo v to prisli.

Rjavi ptič je že sedel v vrbiju, ko je po zraku završalo ptičje krde, pa sedlo daleč od kanje v varno zavetje grmovja. Po grmovju se se rdečile jagode, neodpadli plodovi, te so pričeli urno obrati peggam, daleč s severa so prišli pred zimo in snegom, lepi čopasti ptički rdečerejave barve, z lepino svilnatno rumeno obrobljenim repom, pa z rdečimi luskami okrašenimi perotmi. Tudi oni so sli pred zimo in snegom, ki jim je zamenil vse jašode, vso njihovo hrano. Dostikrat so se srečali malii severnjaki z brijejkami. Tudi te pridejo k pozimi pa se selijo južneje in pridejo k nam.

Drogova rodomina je to, prav tako velike so, glavo, vrat in spodnji del hrbita imajo pepelnatosiv, hrbot in pleča kostanjevorjave, peroti in rep črn, grlo in vrat rjasto-

rumen s podolžnimi črnnimi pegami, pa ima zato njihovo meso neprijeten ribiji vonj.

Še eni gostje pridejo, tudi račega rod, le da je njihov kljun ozek, gornji kljukasto zakriven navzdol pa na rebih nazobčan — to so žagarji.

Na glavi imajo pernato čopo, težo majpo pa malo daljše, bolj stegnjeno kot race. Trije so: mali, srednji in veliki. Kot domača raca večji je prvi, samec ima lepo temnoljeno noge sivozelene, prav tak slapnik, okorna ptica. Da, toda samu suhem. V vodi je uren kot streha, saj se hrani z ribami. Par minut je laško pod vodo, v tem času pride pa že daleč! Na suhem je pa zato tem bolj nespreten, v sili se urneje plazi kot hodi in si pri tem pomaga s pŕstmi. Prav težko zleti, ko je pa v zraku, ga pa ozka krila kar dobro nese.

Burja, sever. Tudi pri nas so roži odevetele in ptice odletele za soncem, daleč čez morja. Same so nase pustile, od otočnosti in osamelosti mremo sredi zime in puščave, ni sonca, ni rož, ni ptic. Res, onih malih ljubkih, ki so nam poteli prepevale zato nam je pa Bog postal druge, da nam delajo kratek čas, da nam pa za rožami ni dolgšči, rastlo po naših oknih ledene rože. Ej, tele rože imajo pa raje okna revježev, raje rastlo po oknih nezakurjenih sob, reverzni zastore spletlo, da ne vidijo, kako pada sneg in kako pleše zunaj burja s snežinkami ob svoji mrzli psem dijvi ples.

Pa bo razprla kocasta kanja svinčni kljuni žito in drugo zelenjavje, ki jim kopna obrežja rek ne nudijo dovolj hrane.

Redko pridejo k nam lepe bele snežne gosi, ki so čisto bele, le končna letalna peresa so črna, kljun imajo rumen, oči rjave, noge pa karminastordeče. Redko pridejo se severni ptički, ki so nam došli na sever ženit, tudi pogami se hodo zaupali pestriem perotkam, da pripravijo nadaljnja skupna posvetovanja o tem vprašanju.

"Prager Abendzeitung" piše na podlagi informacij iz poučenih krogov, da pomeni novi gospodarski in finančni načrt Male antante predvsem tesnejše gospodarsko sodelovanje vseh treh držav. Predvsem gre za tehnični del programa, zlasti za izenačenje v prometu. V tej smerni se misli na morebitno ustanovitev poštne urije. Glede na preferenčni carinski sistem so zunanjji ministri Male antante postavili le teoretične smernice. Naloga posameznih vlad in zunanjih ministrov bo sedaj, da pripravijo nadaljnja skupna posvetovanja o tem vprašanju.

"Prager Presse", ki se bavi v udovnem članku z novo gospodarsko orientacijo v sredini Evrope, pravi med drugimi, da je nova življenjska pogodba Male antante konfiričala dolgotrajanu prizadevanju glede gospodarskega sporazuma teh treh držav ter ustvarila stalno komisijo, ki zahteva na prometnem področju, zlasti podunavskem in železniškem, preeej velikih priprav, da se bo mogel začeti hitrejši razvoj. Vse tri države mejijo na veliko podunavsko ozemlje. Nacijonalizacija in v zvezi s tem poenotitev prometa morej teži držav prijeti prvo mestu na Dunavu. Tudi za ureditev železniškega prometa je potrebnih mnogo priprav in če se bodo izboljšale kreditne razmere, se morejo v tem pogledu pričakovati velike in rentabilne investicije. Na prvem mestu bodo trgovsko-politično pogajanja. Kot edini izvozni državi za agrarne prebitkujujo-vzhodnih evropskih držav prihajata sedaj v poštev v srednji Evropi le Čehoslovaška in Avstrija, ki pa se je trgovsko-politično skoraj popolnoma vrgla v narodje Madžarske. Konzum čehoslovaške bi se mogel še zelo zvišati. Od Strese dalje izgublja klavzula o največjih ugodnostih na važnosti. V bodoči pogodobi bi se mogla sprejeti klavzula o največjih ugodnostih s pridržkom za preferenčne v državni zvezi Male antante po primeru Anglije v trgovini z dominijoni. Današnje cene za agrarne produkte na Čehoslovaškem so deloma v korist agrarnih produkcij zaveznikov. Kot protidajatev bi Čehoslovaška dobila preferenco za one industrijske proizvode, ki niso predmet živiljensko važnih industrij v ostalih dveh zveznih državah. S tem bi se mogla ustvariti živiljensko močna gospodarska tvorba, ki bi tudi v gospodarskem oziru predstavljala velesilo. Oba dela bi morala doprinesti žrtve, gi pa dobila kot protivrednost konsolidirano gospodarsko ozemlje z gotovo prideljno možnostjo.

Našim divjim racam se pridružijo se severne tovarišice — raznarece potapljalke (Taučenhen), spoznamo jih lahko po čokatem lesu in daleč nazaj potisnjencih nogah, tako da so pri hoji še nesprenejše kot navadne race. V nasprotju z drugimi racami se hranijo ve-

Vesti iz Primorja.

Fašistična stranka v istrski pokrajini je v krizi. Kakor znano, je bilo po novem letu pri posameznih krajevnih organizacijah odstavljenih več političnih tajnikov in pred kratkim je direktorij stranke v Puli izključil voditelje, med katerimi je bil eden pred leti celo pokrajinski tajnik. Pustimo rjavooke rumenokljunice, saj jih je škoda, da bi jih uničevali!

Pred severnim ledom in ledeno puščo so pa priši še drugi! Brezne nezamrznjenih rek so posestile ptice gosie velikosti, valjaste trupa, kratkih, nazaj potisnjene nog, črnih prsti so opeti s plavovalno koko. Glava ozka, siljasta

kljun, prav tako dolg kot glava, vrat in prsi snežnobele. Glava in vrat zgoraj siva, hrbot črn s štirinadstotimi belimi lisami, rep kratki, črn, noge sivozelene, prav tak slapnik, okorna ptica. Da, toda samu suhem. V vodi je uren kot streha, saj se hrani z ribami. Par minut je laško pod vodo, v tem času pride pa že daleč! Na suhem je pa zato tem bolj nespreten, v sili se urneje plazi kot hodi in si pri tem pomaga s pŕstmi. Prav težko zleti, ko je pa v zraku, ga pa ozka krila kar dobro nese.

Burja, sever. Tudi pri nas so roži odevetele in ptice odletele za soncem, daleč čez morja. Same so nase pustile, od otočnosti in osamelosti mremo sredi zime in puščave, ni sonca, ni rož, ni ptic. Res, onih malih ljubkih, ki so nam poteli prepevale zato nam je pa Bog postal druge, da nam delajo kratek čas, da nam pa za rožami ni dolgšči, rastlo po naših oknih ledene rože. Ej, tele rože imajo pa raje okna revježev, raje rastlo po oknih nezakurjenih sob, reverzni zastore spletlo, da ne vidijo, kako pada sneg in kako pleše zunaj burja s snežinkami ob svoji mrzli psem dijvi ples.

Pa bo razprla kocasta kanja svinčni kljuni žito in drugo zelenjavje, ki jim kopna obrežja rek ne nudijo dovolj hrane.

Redko pridejo k nam lepe bele snežne gosi, ki so čisto bele, le končna letalna peresa so črna, kljun imajo rumen, oči rjave, noge pa karminastordeče. Redko pridejo se severni ptički, ki so nam došli na sever ženit, tudi pogami se hodo zaupali pestriem perotkam, da pripravijo nadaljnja skupna posvetovanja o tem vprašanju.

"Prager Presse", ki se bavi v udovnem članku z novo gospodarsko orientacijo v sredini Evrope, pravi med drugimi, da je nova življenjska pogodba Male antante konfiričala dolgotrajanu prizadevanju glede gospodarskega sporazuma teh treh držav ter ustvarila stalno komisijo, ki zahteva na prometnem področju, zlasti podunavskem in železniškem, preeej velikih priprav, da se bo mogel začeti hitrejši razvoj. Vse tri države mejijo na veliko podunavsko ozemlje. Nacijonalizacija in v zvezi s tem poenotitev prometa morej teži držav prijeti prvo mestu na Dunavu. Tudi za ureditev železniškega prometa je potrebnih mnogo priprav in če se bodo izboljšale kreditne razmere, se morejo v tem pogledu pričakovati velike in rentabilne investicije. Na prvem mestu bodo trgovsko-politično pogajanja. Kot edini izvozni državi za agrarne prebitkujujo-vzhodnih evropskih držav prihajata sedaj v poštev v srednji Evropi le Čehoslovaška in Avstrija, ki pa se je trgovsko-politično skoraj popolnoma vrgla v narodje Madžarske. Konzum čehoslovaške bi se mogel še zelo zvišati. Od Strese dalje izgublja klavzula o največjih ugodnostih na važnosti. V bodoči pogodobi bi se mogla sprejeti klavzula o največjih ugodnostih s pridržkom za preferenčne v državni zvezi Male antante po primeru Anglije v trgovini z dominijoni. Današnje cene za agrarne produkte na Čehoslovaškem so deloma v korist agrarnih produkcij zaveznikov. Kot protidajatev bi Čehoslovaška dobila preferenco za one industrijske proizvode, ki niso predmet živiljensko važnih industrij v ostalih dveh zveznih državah. S tem bi se mogla ustvariti živiljensko močna gospodarska tvorba, ki bi tudi v gospodarskem oziru predstavljala velesilo. Oba dela bi morala doprinesti žrtve, gi pa dobila kot protivrednost konsolidirano gospodarsko ozemlje z gotovo prideljno možnostjo.

Burja, sever. Tudi pri nas so roži odevetele in ptice odletele za soncem, daleč čez morja. Same so nase pustile, od otočnosti in osamelosti mremo sredi zime in puščave, ni sonca, ni rož, ni ptic. Res, onih malih ljubkih, ki so nam poteli prepevale zato nam je pa Bog postal druge, da nam delajo kratek čas, da nam pa za rožami ni dolgšči, rastlo po naših oknih ledene rože. Ej, tele rože imajo pa raje okna revježev, raje rastlo po oknih nezakurjenih sob, reverzni zastore spletlo, da ne vidijo, kako pada sneg in kako pleše zunaj burja s snežinkami ob svoji mrzli psem dijvi ples.

Pa bo razprla kocasta kanja svinčni kljuni žito in drugo zelenjavje, ki jim kopna obrežja rek ne nudijo dovolj hrane.

Redko pridejo k nam lepe bele snežne gosi, ki so čisto bele, le končna letalna peresa so črna, kljun imajo rumen, oči rjave, noge pa karminastordeče. Redko pridejo se severni ptički, ki so nam došli na sever ženit, tudi pogami se hodo zaupali pestriem perotkam, da pripravijo nadaljnja skupna posvetovanja o tem vprašanju.

"Prager Presse", ki se bavi v udovnem članku z novo gospodarsko orientacijo v sredini Evrope, pravi med drugimi, da je nova življenjska pogodba Male antante konfiričala dolgotrajanu prizadevanju glede gospodarskega sporazuma teh treh držav ter ustvarila stalno komisijo, ki zahteva na prometnem področju, zlasti podunavskem in železniškem, preeej velikih priprav, da se bo mogel začeti hitrejši razvoj. Vse tri države mejijo na veliko podunavsko ozemlje. Nacijonalizacija in v zvezi s tem poenotitev prometa morej teži držav prijeti prvo mestu na Dunavu. Tudi za ureditev železniškega prometa je potrebnih mnogo priprav in če se bodo izboljšale kreditne razmere, se morejo v tem pogledu pričakovati velike in rentabilne investicije. Na prvem mestu bodo trgovsko-politično pogajanja. Kot edini izvozni državi za agrarne prebitkujujo-vzhodnih evropskih držav prihajata sedaj v poštev v srednji Evropi le Čehoslovaška in Avstrija, ki pa se je trgovsko-politično skoraj popolnoma vrgla v narodje Madžarske. Konzum čehoslovaške bi se mogel še zelo zvišati. Od Strese dalje izgublja klavzula o največjih ugodnostih na važnosti. V bodoči pogodobi bi se mogla sprejeti klavzula o največjih ugodnostih s pridržkom za preferenčne v državni zvezi Male antante po primeru Anglije v trgovini z dominijoni. Današnje cene za agrarne produkte na Čehoslovaškem so deloma v korist agrarnih produkcij zaveznikov. Kot protidajatev bi Čehoslovaška dobila preferenco za one industrijske proizvode, ki niso predmet živiljensko važnih industrij v ostalih dveh zveznih državah. S tem bi se mogla ustvariti živiljensko močna gospodarska tvorba, ki bi tudi v gospodarskem oziru predstavljala velesilo. Oba dela bi morala doprinesti žrtve, gi pa dobila kot protivrednost konsolidirano gospodarsko ozemlje z gotovo prideljno možnostjo.

Burja, sever. Tudi pri nas so roži odevetele in ptice odletele za soncem, daleč čez morja. Same so nase pustile, od otočnosti in osamelosti mremo sredi zime in puščave, ni sonca, ni rož, ni ptic. Res, onih malih ljubkih, ki so nam poteli prepevale zato nam je pa Bog postal druge, da nam delajo kratek čas, da nam pa za rožami ni dolgšči, rastlo po naših oknih ledene rože. Ej, tele rože imajo pa raje okna revježev, raje rastlo po oknih nezakurjenih sob, reverzni zastore spletlo, da ne vidijo, kako pada sneg in kako pleše zunaj burja s snežinkami ob svoji mrzli psem dijvi ples.

Pa bo razprla kocasta kanja svinčni kljuni žito in drugo zelenjavje, ki jim kopna obrežja rek ne nudijo dovolj hrane.

Redko pridejo k nam lepe bele snežne gosi, ki so čisto bele, le končna letalna peresa so črna, kljun imajo rumen, oči rjave, noge pa karminastordeče. Redko pridejo se severni ptički, ki so nam došli na sever ženit, tudi pogami se hodo zaupali pestriem perotkam, da pripravijo nadaljnja skupna posvetovanja o tem vprašanju.

"Prager Presse", ki se bavi v udovnem članiku z novo gospodarsko orientacijo v sredini Evrope, pravi med drugimi, da je nova življenjska pogodba Male antante konfiričala dolgotrajanu prizadevanju glede gospodarskega sporazuma teh treh držav ter ustvarila stalno komisijo, ki zahteva na prometnem področju, zlasti podunavskem in železniškem, preeej velikih priprav, da se bo mogel začeti hitrejši razvoj. Vse tri države mejijo na veliko podunavsko ozemlje. Nacijonalizacija in v zvezi s tem poenotitev prometa morej teži držav prijeti prvo mestu na Dunavu. Tudi za ureditev železniškega prometa je potrebnih mnogo priprav in če se bodo izboljšale kreditne razmere, se morejo v tem pogledu pričakovati velike in rentabilne investicije. Na prvem mestu bodo trgovsko-politično pogajanja. Kot edini izvozni državi za agrarne prebitkujujo-vzhodnih evropskih držav prihajata sedaj v poštev v srednji Evropi le Čehoslovaška in Avstrija, ki pa se je trgovsko-politično skoraj popolnoma vrgla v narodje Madžarske. Konzum čehoslovaške bi se mogel še zelo zvišati. Od Strese dalje izgublja klavzula o največjih ugodnostih na važnosti. V bodoči pogodobi bi se mogla sprejeti klavzula o največjih ugodnostih s pridržkom za preferenčne v državni zvezi Male antante po primeru Anglije v trgovini z dominijoni. Današnje cene za agrarne produkte na Čehoslovaškem so deloma v korist agrarnih produkcij zaveznikov. Kot protidajatev bi Čehoslovaška dobila preferenco za one industrijske proizvode, ki niso predmet živiljensko važnih industrij v ostalih dveh zveznih državah. S tem bi se mogla ustvariti živiljensko močna gospodarska tvorba, ki bi tudi v gospodarskem oziru predstavljala velesilo. Oba dela bi morala doprinesti žrtve, gi pa dobila kot protivrednost konsolidirano gospodarsko ozemlje z gotovo prideljno možnostjo.

Burja, sever. Tudi pri nas so roži odevetele in ptice odletele za soncem, daleč čez morja. Same so nase pustile, od otočnosti in osamelosti mremo sredi zime in puščave, ni sonca, ni rož, ni ptic. Res, onih malih ljubkih, ki so nam poteli prepevale zato nam je pa Bog postal druge, da nam delajo kratek čas, da nam pa za rožami ni dolgšči, rastlo po naših oknih ledene rože. Ej, tele rože imajo pa raje okna revježev, raje rastlo po oknih nezakurjenih sob, reverzni zastore spletlo, da ne vidijo, kako

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

17

(Nadaljevanje.)

Usled tega zelo pomenljivo pogleda brata in je takoj razumel, da ima Felice posebne namene, da ga je hotela odtegniti Juditini družbi. In ker ju vse to razumel, je postal tudi proti Mildred bolj ljubeznič in ter jo je zapletel v zanimiv razgovor.

Teta in grofica sta se zatopili v stare spomine in se nista zmemili za grofa in za Mildred, ki se je že tudi nekoliko pomirila. Ako bi ji bila Judita nevarna, si je mislila, ibi gotovo šel ž njo in sestru. Ker pa je ostal pri njej, se najbrže ni posebno zanimal za lepega dekleta.

In Mildred je uporabila vso umetnost koketke ter se je smejala kot otrok, da bi ugajala Hansu. S tem pa je dosegla samo, da mu je šla še bolj na živec in je postal pred njo kot grešno jagnje.

Felice in Judita pa sta medtem počasi hodile po krasnem strem parku, ki ju vsled svoje divjosti Juditi tem bolj ugajal. In predno se zaveste, sta že bili izven parka ter gresta po zložnih potih v gozd. Felice pelje Judito na prostor, ker je bilo mnogo šmarnie. Bilo je mesto, kjer je Felice prvikrat srčala Lutza Wernerja. In o tem pove Juditi. Nato pa obstaneta na planjavi, od koder Felice pokaze na hišo, ki je stala med Erlau in Borau. Bila je lepa pokrajinska slika in obe hkrati umolkneta.

In ko nekaj časa počivata na trati, zaslišita tik poleg sebe konjska kopita na mehkih gozdalih tleh. Jezdec se kmalu prikaže. Felice zardi, toda ni bil Lutz, kot je pričakovala, temveč baron Borau, ki pred njima ustavi konja.

Obre prestrašen vstaneta ter z velikimi očmi gledata jezdeca. Judita ni vedela, kdo je, toda ko mu pogleda v oči, opazi, da se je baron zganil. Tudi njegove oči so kazale veliko presenečenje. Zatopljen v svoje misli je jahal v gozd in si je enkrat tudi ogledal Erlauov gozd, da bi tudi tukaj bilo vse urejeno po njegovih voljih. In sedaj ni videl pred seboj same Felice Erlau, temveč poleg nje tudi vitko postavo, ki se mu je zdela kot prikazen iz kakega drugega sveta. Nekotra zašepečejo njegove ustnice ime: Margot!

Judita je slišala to komaj slišno izpogovorjeno besedo — imo svoje matere in v istem trenutku ji pride slutnja, da ima pred seboj barona Boraua. Od tete je vedela, da je bila popolna slika svoje matere. In vedela je, da se je baron zganil zaradi njene velike podobnosti z njegovim sestrom, vsled česar mu je njenome ušlo skozi ustnice.

In tako se strie in nečakinja nekaj časa molče gledata. Tedaj pa se baron zopet zave, v pozdrav povesi jahalno palico, izpodbode konja, in v diru odjasa.

Tedaj se zopet vrne življenje v obe mladenki.

— Moj Bog, kako sem se prestrašila! To je bil baron Borau, ta čudak! — pravi Felice in se oddalne.

Judita jo pogleda, kot bi se zbudila iz sanj.

— Da, mislila sem si tako, — odvrne Judita polglasno.

— Ali ne izgleda neizmenno nesrečen?

— Da, tako mislim tudi jaz.

— In kako čudimo vas je gledal, gospica Falk, kakor bi se mu prikazal strah. To je menda zato, ker ste mu tukaj kot nova prikazan. Mene je že enkrat videl in tedaj me je tudi gledal takoj čudno. Revez, kaj mu pomaga vse njegovo bogastvo?

Ko se nekoliko pomirila, se zopet vrneta proti gradu. Judita nese velik šopek šmarne, v katere sem in tam skrije svoj vroči obraz, da si ga oblači. Vedno je morala misliti na barona Borau. In ni smogla pomagati, da se je porodilo usmiljenje do njega.

Ko zopet prideta v grad, pripoveduje Felice o srečanju z baronom Borau in kako čudno je gledal Judito. Juditine oči se srečajo s tetinimi očmi, toda nobena ne reče besede, kaj sta si mislili o baronovem presenečenju.

Felice govori dajke, da se baron ustraši vsakega tujega človeka, kajti ko je tudi njo videl prvikrat, jo je ravno tako začuden. Del, kot bi bila kak strah.

Pri teh besedah je bila grofica nekoliko v zadregi in naglo prekine razgovor. Slutila je, da je baron pri Felice našel veliko podobnost z njo. Toda vsled tega je vest ni pekla, temveč ji je celo ugajalo.

Včasih, kadar je grofica Erlau sedela pred zrealom in je bila zopet zsdovoljna s svojo zmanjšo, je rekla polna nevolje: ako bi hotela, bi še danes mogla biti baronica Bora in vseh stisk bi bilo konec.

Da pa tega z vso resnostjo ni hotela, je bil dokaz, ker se je tako zelo trudila, da bi Hans poročil Miss Mildred Field.

Hans je pri vrnitvi sestre in Judite prišel do konca svoje potrpljivosti. Ves čas mu je Mildred govorila s tako vsljivostjo, da je moral zbrati vse svoje zmožnosti, da je ostal pri njej. Zdaj pa je prišel do prepricaanja, da je dovolj zdržal, skoči na noge in se obrne k temi in njeni nečakinji:

— Ali želite, da vama razkažem grad? Zadnje ostanke nekdanjega sijaja bi vam vseeno še rad pokazal.

Takoj sta bile obe zadovoljni, toda takoj se oglasi grofica, češ, da je to njena dolžnost in da hoče iti z njimi.

Obenem pa tudi namigne Mildred, da se ji pridrži in tako gre z njimi tudi Felice, da ne bi ostala sama.

S posebno ljubezničnostjo, ki ni bila pristna, prime grofica Juditho za roko in ji ves čas ogledovanja govor. Juditha je bila dovolj razmna, da je vedela, zakaj se je grofica takoj drži. Tod tega ne pokaže in se mirno razgovarja navzite veliki skrbni ponosne grofice. In nenkrat ji pride na misel, ako bi tudi bila tako skrbna in jo držala proč od svojega sina, ko bi vedela, da je bila njena mati baronica Borau in da je sedaj sama še edina sorodnica barona Borau.

Ko so si ogledali sobe, pravi gospa Heinora, da bi jo zelo vesil, aka bo jo kdaj grofica obiskala v njemem skromnem stanovanju. Grofica je bila tudi radovredna, kakšno je stanovanje gospa Heinove, toda ne obljubi takoj, temveč jo še povabi, da jo obiše na Erlau.

Hans obe dami uljudno spremlja do avtomobila, kajti smatral je za naravno, da se odpeljeta domov z avtomobilom. Šofer, ki je bil sedaj tudi sluha v gradu, je bil pripravljen. Hans obema pomaga v avtomobil in pravi žalostno:

— Žal, da sem imel zelo malo od vajine družbe, milostljive dame.

Toda gospa Heinova pravi:

— Veselilo pa me bo, ako vas, gospod grof, kaj kmalu vidimo pri nas, kjer ni toliko zadržkov.

Vesel se ji Hans prikloni.

Tega si ne pustim dvekrat reči. Včasih imam tudi pri delu kak odmor in ne vem, kam bi se djal. Tedaj pa bom tako prost, da vas obiščem in se nekoliko z vami razgovorim.

Pri tem pa ljubeče pogleda Judithi, da je morala opaziti, kako zelo se veseli na ta obisk.

(Dalje priboljnjič.)

... SKUPNA ... POTOVANJA

pod osebnim vodstvom

V LJUBLJANO SE VRŠE LETOS

s sledičimi parniki:

AQUITANIA preko Cherbourg**6. APRILA — VELIKONOČNI IZLET****POTEM ŠE DVA IZLETA — 10. MAJA IN****5. JULIJA****CHAMPLAIN** preko Havre**1. APRILA — VELIKONOČNI IZLET****POTEM PA DVA IZLETA s parnikom **ILE DE******FRANCE — 18. APRILA in 27. MAJA****SATURNIA** preko Trsta**1. APRILA****BREMEN** preko Cherbourg**31. MARCA**S parnikom **COLUMBUS** pa 22. APRILA

Kdo se je odločil za potovanje v stari kraj to leto, naj tako piše za poštnino in preskrbeli bomo vse potrebno, da bo udobno in brez vseh skrb po potoval.

PIŠITE ŠE DANES NA:

Metropolitan Travel Bureau

(Frank Sakser)

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ALI SO REKORDI POTREBNI?

Beseda "rekord" se uporablja dandanes na vseh področjih. Rekordi padajo v vseh panogah našega življenja, sploh živimo v dobi rekordov. Jasno je po vsem tem, da tudi v sportu — ki je v tej moderni dobi takoreč zanesel v svet do rekordno gibanje — ne more biti brez rekordov. "Nov svetovni rekord" je postavil atlet N. N." se glasijo oznanjevale rezultatov na stacionu in že odneselo zmagovalce na ramah mimo navdušene publike. Godba zaigrava državno himno zmagovalce domovine in njegova zastava zaplapala na visokem drogu. Radio-postaje obveščajo svet o tem, včasih neverjetnem uspehu kakega atleta, kateremu poje slavo v dolgi kolonah svetovno časopisje.

Kakšna pa je stvar, če si jo nekoliko od bližje ogledamo? Lahko je zavzeti stališče za ali proti tem rekordnim uspehom, toda veliko težje je pa eno kakor drugo stališče pravilno zagovarjati. Kati maloko ve, koliko žrtve, samopremaganja, energije, treninga itd. tiči za rekordom: tako način sportnih dejstev je mnogo skeptič. Kakor že omenjeno — na račun združevanja in ker so rekordi za premogne sportnike samemu sebi namen. Če pa pomislimo, koliko so novi postavljeni rekordi napravili za razvrstjanje sportne ideje, koliko mladino so že potegnili v sportne vrste in kako sigurno, četudi bojno, pridobičijo najširši plasti človeških žrtev, ugotavljajo seismografi, da se opaža v globokih zemeljskih plasteh evropskega kontinenta sveža tektonika delavnost. Po strašni svetovni vojni, po revolucionarnem in političnem vrvjenju po vojni je sledila strahotna gospodarska kriza. Zdaj pa prihaja še kriza nature.

O vrednosti tega idealja bi se dalo mnogo debatirati, kajti celo v sportnih vrstah je mnogo skeptič. Če je nad njihovimi mesti proglašeno obsedno stanje in vendar vladava v Romuniji tak mir, kot da ni nicesar zgolidlo. Zaman prihajači zapadnoevropskih držav, da bi polnili dolge kolone o "grosotah obsednega stanja v Romuniji."

Poglejmo Bukarešč, kak je v tem novem stanju.

Ko je bilo proglašeno nad mestom obsedno stanje, so se zbrali pred velikimi lepkimi oblogami ob oglih romunski meščani vseh slojev in brez najmanjšega razburjanja. Tudi ko je objavljen novo imenovan komandan drugo armade miroljubnemu bukareščemu meščanstvu vest, da je prevzel novo funkciu in v zato v zveči vse vojaške posebnosti, ki veljajo za obsedno stanje, se ni nikče razburjal, marveč se je prebivalstvo mirno sprehajalo po glavnih ulicah kot prej. Policija nima nobenega dela med mirnimi meščani.

Edini incident se je dogodil v francoski knjigarni Karla Segala.

Ostro okrog vpletka policiscega in spektorja je namreč izsledilo, da je silka znane romunskega karikaturista M. Bulgarea nemoralna. Razume se, da niso nič veljali ugovori, knjigarnarja, češ, da je silka v izložbenem oknu že nad štiri mesece, pa je ni nikče obsodil na nemoralno; v obsednem stanju pa nenadno celo sliku spremeni...

Slike je moralna iz okna.

To je bila edina "senzacija" romunskega obsednega stanja v Bukarešču. Še nekaj: namesto po dva

in dva stražnika, patrulirajo ob večerih po štirje stražniki. S tem je vsa posebnost končana....

Tudi v tisku se ni nič spremnilo. Časopisi pišejo, kar hočejo in proti kemer hočejo. Kavarne so polne nočnih netopirjev, živiljenje teče po starem. Edino, ako bi hoteli priprejati govor pod milim nebotom ali izčitati protestne povorkle in vzlikati svoja gesla, bi nastopila policija. To pa se med meščani romunskih mest ne bo zgodilo.

Seveda nekaj drugega se delavške mase, ki so si podobne v svojih odločilih zahtevali in nastopili, tako na vzhodu kakor na zapedu.

Tekmovanje in rekordov ni zalet, ampak so se držali ljudstva ter so se v polpretekli in sedanji dobi pokazali v tako razširjeni obliki, da bi se danes lahko vprašal, če ni današnje ljudske nagnjenje, zlasti v povojni dobi, enako enemu v starem veku in če naš modernizem morda ne pomeni koraka nazaj, k naravi na eni, ter k surovosti na drugi strani.

Vsekakor je pa velika razlika med Germanom, ki je pred 2000 leti

ATMOSFERA IN NOTRANOST EVROPE V REVOLUCIJI

Lucij

Z nekaj let sem opažamo, da z našo zemljo ni nekaj v redu. Ne le na evropskem zemeljskem površju marveč tudi v atmosferi in notranosti zemlje se gode odločne spremembe. Velepomembni procesi fizikalne, meteorološke in geološke vrste so v teku. Meje med štirimi letnimi dobam, med pomladom, poletjem, jesenjo in zimbo, so se zadnja leta očvidno sprememile. Viško poletje ima že jesensko podobo, toplo vreme februarja pa da misliti na pomlad. Nenavadna nehotovost evropskega podnebjja je bila spravila klimatološke raziskovale v prečiščajo zadrgo, ker pač ne morejo dati zadovoljivih pojasnitve za te čudoviti fenomene.

Nekateri isčejo vzroka tej meteoroloških zagonetki v silni razširjenosti radio-valov, ki baje vplivajo odnosno na naše klimatične razmere. Stara hipoteza o sončnih pegah je tudi oživelja. Ta pravi, da vplivajo na podnebne prilike počasi, ki se v gativih periodah pojavljajo na soncu.

Zanimivo pa je, da je podobna evropski klimatični spremembi tudi sprememba notranjskega evropskega kontinenta. Naravne katastrofe, v prvi vrsti potresi, ki so pustili evropsko celino tekom zadnjega stoletja povsem v miru, so zadnje čase pri nas malone na dnevnem redu. Odmed potresa v Renskem območju se še ni izgubil, že se je ponovila podobna katastrofa na Grčem. Kmalu pa tem so čutili prebivalci Koriske podobne tektonike pojavje, zlasti pa je isto doživel badensko oznjeno. Brez ozira na te pojavne, ki so zahtevali mnogovrstne žrtev, ugotavljajo seismografi, da se opaža v globokih zemeljskih plasteh evropskega kontinenta sveža tektonika delavnost. Po strašni svetovni vojni, po revolucionarnem in političnem vrvjenju po vojni je sledila strahotna gospodarska kriza. Zdaj pa prihaja še kriza nature.

O vrednosti tega idealja je tega, kar je zvedelo prebivalstvo romunskih mest Bukarešča, Temešvara, Galača, Černovice in Velikega Varadina, da je nad njihovimi mesti proglaš